UUTISET

Kehityskelpoisia ovat metropoli sekä seutukunnat, mutta pienet kunnat, joissa väestö vähenee ja vanhenee, ovat heikoilla. **DOSENTTI JUHA KOSTIAINEN, TAMPEREEN YLIOPISTO**

Tansanian jätteistä dieseliä suomalaisvoimin

Kaksi suomalaisyritystä on suunnittelemassa Tansanian Dar es Salaamiin tuotantolaitosta, joka hyödyntää jätteet korkealaatuiseksi dieseliksi. EN 590 -dieselpolttonestettä voidaan käyttää sellaisenaan autoissa ja koneissa.

Hankkeessa mukana ovat kouvolalaiset RK-Halli Oy ja Ecoinnovation Group.

RK-Hallin hallituksen puheenjohtaja **Risto Kauppila** sanoo, että ilmastomuutoksen hallinta ja jäteongelman ratkaisu ovat keskeisiä teknologian kehittämisen alueita tulevien sukupolvien kannalta.

”Lähdimme mukaan hankkeeseen, koska meillä on paljon osaamista kiertotalouden materiaalien lajittelusta, murskaamisesta ja kuivattamisesta jatkojalostukseen”, Kauppila toteaa.

Kouvolalaisten yhteistyötä Itä-Afrikan kasvavilla markkinoilla ehdotti Ecoinnovation Group, jonka painopiste on uusiutuvan energian teknologiaviennissä.

Tuotantolaitoksen esiselvitystyö on meneillään, ja pilottitehtaan perustaminen Dar es Salaamiin on mahdollista ensi vuoden lopulla. Kolme tuotantolaitosta pyörähtänee käyntiin vuoden 2019 paikkeilla.

Neljästä tonnista yhdyskuntajätettä saadaan tonni dieseliä. Parasta raaka-ainetta ovat muovi, kumi ja jäteöljy.

”Biojäte ja muu jäte on eroteltava ja lajiteltava. Tavoitteena on organisoida paikallisia jätteenkerääjiä ja kouluttaa heidät mukaan hankkeeseen ja luoda mahdollisimman paljon työtilaisuuksia paikallisille”, kertoo projektikoordinaattori **Jukka Älander.**

RIITTA RYYNÄNEN

Hiilidioksidi ennätyslukemissa

Ilmakehän hiilidioksidipitoisuus ylsi maaliskuussa ennätyslukemiin, Yhdysvaltain liittovaltion sää- ja valtamerentutkimusorganisaatio NOAA kertoo. Hiilidioksidipitoisuutta mitataan ppm-asteikolla eli tilavuuden miljoonasosilla.

Nyt ppm-arvo ylitti ensimmäistä kertaa kuukausitasolla 400 yksikön rajan maailmanlaajuisesti, eli hiilidioksidia oli ilmakehässä kuukauden sisällä keskimäärin 0,04 prosenttia. Aikaisemminkin sama taso on saavutettu ajoittain, mutta ei koskaan globaalisti näin pitkään.

Hiilidioksiditason nousu on yksi mittari, joka kertoo ilmastonmuutoksen nopeudesta. Yli 400 ppm:n tasoa pidetään symbolisena virstanpylväänä.

STT

Digi-alv halutaan printin tasolle

”Median digitalisaation etenemisen jarruna on digisisältöjen korkea arvonlisävero. Digi-alv olisi laskettava samalle tasolle kuin printtilehtien”, sanoo Viestinnän Keskusliiton vt. toimitusjohtaja **Jukka Holmberg**.

Holmbergin mukaan Suomen on seurattava Norjan esimerkkiä.

Maa hakee eurooppalaisten kilpailuviranomaisten hyväksyntää kaikkien digitaalisten uutis- ja ajankohtaismedioiden arvonlisäveron laskemiseksi 25 prosentista nollaan.

Painetut lehdet on Norjassa vapautettu arvonlisäverosta.

Holmberg puhui torstaina Sanomalehtien Liiton kevätkokouksessa Tampereella.

MAIJA ALA-SIURUA

”Yrittäjävähennys pienille yrityksille”

Suomen Yrittäjät uudistaisi yritysverotusta siten, että pienten yritysten toimintaedellytykset paranevat.

PENTTI VÄNSKÄ

Suomen Yrittäjien varatoimitusjohtaja Anssi Kujala haluaa uudistaa Suomen verotusjärjestelmää ja purkaa yrittämisen byrokratiaa.

KUOPIO (MT)

Suomen Yrittäjien varatoimitusjohtaja **Anssi Kujala** toivoo Suomeen kokonaisvaltaista veroremonttia.

”Yritysverotukseen tarvitaan kokonaisuudistus, jotta yrittämisen ja työnteon edellytyksiä sekä kannattavuutta parannetaan erityisesti pienissä yrityksissä.”

Kujalan mukaan toissa vuonna toteutettu yhteisöverotuksen alennus ei hyödyttänyt lainkaan pienimpiä yrityksiä.

”Siksi olemme esittäneet pienille yrityksille yrittäjävähennystä. Se tarkoittaa, että yrityksen tuloksesta verotettaisiin vain 95 prosenttia.”

Suomen Yrittäjissä toivotaan, että seuraava hallitus voisi ensitöikseen selvittää mahdollisuutta siirtyä Viron yritysveromalliin Suomessa.

”Virossa yritykset maksavat veronsa siinä vaiheessa, kun voitot tilitetään omistajille.”

Kujala esitteli näkemyksiään verotuksesta keskiviikkona Suomen Yrittäjien järjestämässä kunnallisjohdon seminaarissa Kuopiossa.

”Alv maksuun, kun rahat ovat tilillä”

Suomen Yrittäjät esittää myös arvonlisäveron muuttamista maksuperustaiseksi.

”Kun yrittäjä lähettää laskun toiselle yritykselle, arvonlisävero tilitetään samalla verottajalle. Nykykäytännöstä voi seurata ongelmatilanteita, jos toinen yritys maksaakin laskunsa vasta esimerkiksi kahta kuukautta myöhemmin”, Kujala kuvaa.

”Kun yritysten väliset maksuajat pidentyvät, voi pienten yritysten kassaan kertyä vajetta. Alv pitäisi maksaa vasta, kun raha on saatu tilille.”

Suomen Yrittäjät kritisoi myös yritystoiminnan paisuvaa byrokratiataakkaa.

”Ensimmäinen oma yritykseni oli baari, jonka perustin 19-vuotiaana vuonna 1991. Nykyään se ei olisi ollut mahdollista, sillä en olisi täyttänyt lukuisista normeista kolmea. Minulla ei ollut kahta vuotta alan työkokemusta, koulutusta alalta saati alan kurssia käytynä. Yhdenkin normin rikkomus estää yrityksen perustamisen”, Kujala kertoo.

”Suomessa on runsaasti normistoa, joka estää työpaikkojen ja uusien yritysten syntymistä.”

Metropoli, kunta ja seutukunta

Kaupunkiseutujen strategisen kehittämisen dosentti **Juha Kostiainen** esitteli seminaariyleisölle viime joulukuussa julkaistua, asiantuntijaryhmän laatimaa kuntaraporttia.

Raportin tilaajana oli edellisen hallituksen sosiaali- ja terveysministeri **Paula Risikko** (kok.).

Keskeisenä sanomana on, että kaupungistumista pitäisi kiihdyttää.

”Suomen kaupungistumisaste on noin 10–15 prosenttia jäljessä Ruotsin ja muiden vanhojen EU-maiden kehityksestä.”

Kostiainen väläyttää mallia, jossa kunnat luokiteltaisiin jatkossa metropoliin, seutukuntiin ja kuntiin.

”Tulevaisuudessa on syntymässä vyöhykkeisiä suuralueita. Kehityskelpoisia ovat metropoli sekä seutukunnat, mutta pienet kunnat, joissa väestö vähenee ja vanhenee, ovat heikoilla.”

JUKKA KOIVULA

Yrittäjäystävällinen kunta menestyy

Suomen Yrittäjät valitsi Suomen parhaaksi kunnaksi pohjoissavolaisen Keiteleen.

Asia käy ilmi Suomen Yrittäjien valtakunnallisesta Elinkeinopoliittinen mittaristo -kyselystä, johon vastasi yli 4 300 pientä ja keskisuurta yrittäjää.

Pohjoissavolaisen Keiteleen saama arvio 8,6 oli paras koko maassa keskisuomalaisen Muuramen sijoittuessa toiseksi pisteillä 8,4.

Keiteleen kunnanjohtaja **Hanna Helaste** pitää yrittäjyyden vahvoja perinteitä ratkaisevana asiana kunnan elinvoimaisuudessa.

”Paikkakunnalle luotiin 1970-luvulla vahvaa teollisuutta, joka edelleen työllistää. Paikalliset perheyritykset ovat sitoutuneet alueen kehittämiseen”, Helaste toteaa.

Keiteleen Yrittäjien puheenjohtaja **Helena Tolonen** kiittelee kunnan joustavaa ja yhteistyöhaluista asennetta.

”Pienessä kunnassa kuntapäättäjät ovat lähellä. Kunta auttaa uusia yrityksiä hoitamaan tila- ja lupa-asioita, ja toiminnassa olevia yrityksiä tuetaan tarpeen mukaan esimerkiksi kaavoitukseen liittyvissä kysymyksissä.”

JUKKA KOIVULA

KOMMENTTI

Kaavamaiset ratkaisut eivät poista kuntakentän haasteita

Kunta- ja sote-uudistus ajoivat pahasti seinään. Työnsä päättävän hallituksen suurkuntahanke törmäsi lopulta perustuslain muuriin.

Edelliselle hallitukselle tilaustyönä kuntaraportin laatinut asiantuntijaryhmä vaati kaupungistumisen kiihdyttämistä.

Nähtiin, että suuruuden ekonomia ratkaisisi kuntatalouden haasteet. Keskittymistä pyrittiin vauhdittamaan kaavamaisilla, ylhäältä sanelluilla ratkaisuilla.

On kuitenkin lievästi sanottuna ongelmallista ja epäreilua luokitella kunnat luuserikategoriaan vain pienen koon perusteella.

Suomen Yrittäjien yrittäjäystävällisimmäksi kunnaksi valitsema 2 400 asukkaan Keitele on malliesimerkki siitä, miten pieni kunta voi hoitaa asiansa hyvin.

Toisaalta on kosolti isompia kaupunkeja, jotka ovat onnistuneet sotkemaan asiansa ja taloutensa.

Yhtä lailla arveluttavaa olisi luoda sellaista metropolihallintoa, jossa yhdellä alueella olisi käytännössä ohituskaista julkisen rahan investointeihin.

Tarvitaan kuntapolitiikkaa, jossa laajan maamme alueelliset erityispiirteet aidosti tunnistetaan.

Alueet voivat tuottaa lisäarvoa yhteiseen kansantalouteen vain, jos ne saavat omat vahvuutensa käyttöön.

Suomen talouden nostamisessa tarvitaan niin ruuhka-Suomea, maakuntakeskuksia kuin maaseutua.

JUKKA KOIVULA

UUTISTAUSTA

Sodan uudet opit

Aivan viime vuoden lopulla presidentti **Vladimir Putin** vahvisti Venäjän uuden sotilasdoktriinin, jolla korvattiin vain viisi vuotta vanha **Dmitri Medvedevin** vahvistama rauhanajan doktriini.

Huippunopeasti, parissa kuukaudessa Ukrainan sodan aikana valmisteltu oppi on Suomen kannalta lähes yhtä tärkeä asiakirja kuin muodosteilla olevan hallituksen ohjelmajulistus.

Siksi on hienoa, että siitä on jo valmistunut kattava suomenkielinen yleisesitys. Sen on julkaissut Ulkopoliittinen insituutti ja kirjoittaneet UPI:n tutkija **Katri Pynnöniemi** ja kapteeniluutnantti **James Mashiri** puolustusvoimista. Raportin nimi kertoo, mistä on kysymys: Venäjän sotilasdoktriinit vertailussa – Nykyinen versio viritettiin kriisajan taajuudelle.

Uuden doktriinin myötä hybridisota on nyt muodollisestikin vahvistettu osaksi Venäjän sotilaallisia toimia, vaikkei siinä hybridisanaa käytetäkään.

Asiakirjan keskeinen oivallus liittyy sotatilan käsitteen liudentumiseen. Ero sodan ja rauhatilan välillä katoaa, koska ei-aseellinen sodankäynti sekä edeltää, korvaa että täydentää aseellisia toimia.

Myös ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden välinen raja häipyy. Ulkoisen uhan ja sisäisen vakauden välillä on kytkös, koska edellinen vahvistaa jälkimmäistä.

Hybridisota

Hybridisodan yksi muoto, informaatiosota, liitetään Venäjän uudessa opissa yhteen sotilaallisten toimien kanssa. Kyseessä on asevoimien ja poliittisten, taloudellisten, informaatio- ja muiden ei-sotilaallisten toimien yhteen sovitettu käyttö yhdessä väestön protestimielialan hyödyntämisen ja erikoisjoukkojen käytön kanssa. Tämä on siis Krimin miehityksestä otettu opiksi.

Asiakirjassa on muitakin uutuuksia. Sodankäynnin käsitteistöä on kehitetty tavalla, joka toivottavasti ratkaisee Suomessakin lähes tuskaiseksi käyneen keskustelun siitä, onko Venäjä Suomelle sotilaallinen uhka vai ei.

Venäläisen sodan kuvan ja sotilaspolitiikan ymmärtämisen kannalta keskeistä on sotilaallisen vaaran ja sotilaallisen uhan erottaminen toisistaan.

Sotilaallinen vaara on valtioiden välisten tai valtion sisäisten suhteiden olotila, jossa voi tietyissä olosuhteissa syntyä sotilaallinen uhka. Sotilaallinen uhka taas on valtioiden välisten tai valtion sisäisten suhteiden olotila, jossa osapuolten välille voi syntyä sotilaallinen konflikti.

Uuden doktriinin valmistelun yhteydessä käydystä julkisesta keskustelusta voi päätellä, että Venäjän johdossa ei-sotilaallisia sodankäynnin menetelmiä pidetään tietyissä tilanteissa tehokkaampina kuin aseellisia.

Propaganda

Keinovalikoima on laaja. Niihin luetaan liittokuntien muodostaminen, toimet konfliktien hallitsemiseksi, poliittisen ja diplomaattisen painostuksen käyttö, talouspakotteet ja -saarrot, diplomaattisuhteiden katkaiseminen, maan talouden saattaminen sotatalouden kannalle, poliittisten oppositioliikkeiden luominen ja niiden toiminnan ohjaaminen, vihollisvaltion poliittis-taloudellisen eliitin vaihtaminen ja ulkopoliittinen liennytys siihen suostuvien maiden kanssa.

Tätä täydentää ulkopoliittinen propaganda. Kylmän sodan aikana sen tavoitteena oli luoda Neuvostoliitosta kuva ihanneyhteiskuntana. Nyt tavoite on nyt vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen, järjestöihin, sekä poliittiseen ja taloudelliseen eliittiin niin, että ne hyväksyvät Venäjän pyrkimykset.

Propagandaa ei myöskään suunnata vain ulkomaille vaan myös omiin kansalaisiin sisäistä heikkoutta aiheuttavien myyttien torjumiseksi.

Ulkomailla yhteistyötä tarjotaan kaikille, jotka osoittavat myötämielisyyttä Venäjää kohtaan: mielipidevaikuttajille, liike-elämän ja yliopistomaailman edustajille, kansalaisjärjestöille, poliitikoille sekä poliittisille puolueille niiden muusta poliittisesta suuntautumisesta riippumatta. Äärimmäisen oikeiston tai vasemmiston edustajia ei pidä hylkiä, ei myöskään erilaisia salaliittoteorioihin mieltyneitä tahoja.

Tästä toiminnasta näkyy merkkejä kaikkialla Euroopassa. Onneksi meillä Suomessa mitään tällaista ei ole havaittu.

JARMO MÄKELÄ on ulkomaantoimittaja.